

Protokoll fört vid pleniföredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Närvarande
VT, HJ, RH, AH, CW

Frånvarande
AH-J, FK, AR

Justerat

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
ViceLANtråd
Harry Jansson

Protokollförare
Rättssakkunnig
Max Andersson

Nr 9

Skriftligt spørgsmål om menneskerettigheder,
virksomhedsansvar og anvendelse af naturressourcer.

ÅLR 2022/1137

488 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt tillstålla Utvalget for et holdbart Norden svar enligt **bilaga 1**.

Hänvisning
Skriftlig fråga

Nordiska rådet
Utvalget for et Holdbart Norden

metdam@norden.org

Kontaktperson
Max Andersson

Ärende

Skriftligt spørsmål om menneskerettigheder, virksomhedsansvar og anvendelse af naturressourcer

De nordiska regeringarna, däribland Landskapsregeringen, har tillställts en skriftlig fråga från Udvalget for et Holdbart Norden. Frågan gäller huruvida de nordiska regeringarnas nuvarande nationella regelverk och lagstiftning är tillräckliga för att säkra att utomnordiska statliga investeringar tar mänskliga rättigheter och äganderätt av naturresurser i beaktande.

Landskapsregeringen konstaterar att organisationen i dagsläget inte har några utomnordiska investeringar. Emellertid har Landskapet Ålands pensionsfond en betydande andel utomnordiska placeringar. Pensionsfonden ställer många olika krav på de förvaltare som fungerar som motparter och som anlitas för kapitalförvaltningen. Dessa krav gäller inte specifikt för utomnordiska placeringar utan grundar sig i pensionsfondens allmänt reglerade placeringsplan som sätter ramarna för hur man förhåller sig till hållbarhetsfrågor och vilka grundläggande krav som ställs gällande mänskliga rättigheter och ESG-frågor. Det praktiska ansvaret för att implementera och följa upp dessa krav faller till stor del på de externa portföljförvaltarna, vilka i sin tur avger ESG-rapporteringar över innehaven i portföljerna. I samband med pensionsfondens egna placeringar görs en förhandsgranskning för att säkerställa att de uppfyller de grundläggande kraven i ovan nämnda placeringsplan.

Vad gäller det material som upphandlas av Landskapsregeringen, är en stor del av detta tillverkat utanför Norden. Enligt landskapslag (ÅFS 2017:80) om tillämpning på Åland av rikslagar om offentlig upphandling ska rikets lag om offentlig upphandling och koncession (FFS 1937/2016) tillämpas på Åland (nedan upphandlingslagen). Den tillämpliga lagstiftningen ger upphandlande myndigheter möjlighet att ställa vissa krav på företag och deras produkter (se exempelvis 2 § och 81 § § mom. 5 p. upphandlingslagen). Upphandlingslagen bygger på EU-direktiven om offentlig upphandling, vilket möjliggör för de upphandlande myndigheterna att ställa bland annat miljökrav (se 90 § upphandlingslagen), krav på mänskliga rättigheter (se ex. 80 och 98 §§

upphandlingslagen) och krav på att det finns rutiner för säkerställande av produkters ursprung. Detta under förutsättning att kraven är i överensstämmelse med direktivens övergripande principer om likabehandling, proportionalitet, icke-diskriminering och öppenhet. Sammanfattningsvis är lagstiftningen inom området således tillräcklig för att säkerställa att utomnordiska statliga investeringar tar i beaktande mänskliga rättigheter och äganderätt av naturresurser.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Vicelantråd

Harry Jansson